

HYVIL

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteet

Kuulemistilaisuus 8.9.2025

Sami Uotinen

Johtava juristi

Kommentteja ja kysymyksiä

- Periaatteiden laajempi konteksti
 - Ovatko osa laajempaa tiekarttaa? Muuttuko muu sääntely?
 - Suhde sosiaalipalvelujen uudistamiseen?
- Miksi periaatteista säädetään lailla? Muut vaihtoehdot?
- Periaatteiden suhde käytettävissä oleviin resursseihin on hyvä määrittää selkeämmin.
- Hyvinvointialueiden itsehallinto ja periaatteista säätäminen
 - Jos periaatteista säädetään tulee muuta ohjausta joustavoittaa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon rooli yhteiskunnassa vs. muiden toimijoiden ja yksilön vastuu
- Laaditaanko ja mikä taho laatii periaatteiden soveltamisohjeet? Soveltamisohjeiden suhde eri tasoilla tapahtuvaan päätöksentekoon.
- Turvallisuus on laajempi kokonaisuus kuin asiakas- ja potilasturvallisuus

Kommentteja

- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteiset periaatteet
 - Periaatteessa kannatettava, mutta
 - lainsäädännön rakenne mm. miten palveluista säädetään on erilainen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon eritahtisuus mm. menetelmien, kustannusvaikuttavuuden ja vaikuttavuuden arvioinnin suhteen
- Periaatteet (tarveperiaate, turvallisuus, vaikuttavuus, kustannusvaikuttavuus, yhdenvertaisuus ja ihmisarvon loukkaamattomuus) ovat sinällään oikeansuuntaisia

Kommentteja - sosiaalihuolto

- Järjestäjän rooli resurssien kohdentamisessa
 - mm. palvelujen myöntämisperusteet
- Asiakaslaissa ei ole potilaslakia vastaavaa viittausta käytettävissä oleviin voimavaroihin
 - Tulee säätää myös asiakaslakiin
- Pitäisikö sosiaalihuollon lainsäädäntöä muuttaa palveluista säätämisen osalta joustavammaksi ja kytkeä myös sosiaalihuollossa palveluvalikoima (eikä toimenpiteet, menetelmät ja työmuodot) näihin periaatteisiin
- Näyttöön perustuvat menetelmät sosiaalihuollossa – puutteelliset
- Toimenpiteet, menetelmät ja työmuodot – käsitteiden määrittely
- Ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen kustannusvaikuttavuus – miten mitata
- Sosiaalihuollon palveluvalikoimaneuvosto?

Kommentteja terveydenhuolto

- Terveydenhuolto on valmiimpi palveluvalikoiman periaatteille kuin sosiaalihuolto
- Kytkeä potilaslain 3 §:n voimavararajaukseen tunnistettu
- Ammattihenkilöiden autonomia yksilötason hoitoratkaisuissa on keskeisessä asemassa

